

גיאורג-אנדרה כהן (Georges-André Kohn)

גיאורג אנדרה-כהן הומר לדת הקאתולית יחד עם אחיותיו ואחיו ואמו, כדי להימנע מרדיפות הנאצים בצרפת הכבושה. הצילום מראה את הילד בן ה-12 בטכס דתי קאתולי.

גיאורג-אנדרה כהן נולד בפאריז ב-23 לאפריל 1932. אביו, ארמנד כהן (Armand Kohn) היה מתחילת המלחמה מנהל בית החולים היהודי בפאריס. על סמך מעמדו המשפחה הייתה תחילה מוגנת בפני רדיפות הנאצים. אבל זמן קצת לפני שחרור העיר על ידי מעצמות הברית המשפחה נאסרה. גיאורג-אנדרה, הוריו ארמנד וסוזנה, אחיו פיליף ואחיותיו אנטואנט ו רוזה-מארי יחד עם סבתו מארי-ז'ואן, הובאו ב-28 ליולי 1944 למחנה האיסוף דאנסי (Dancy) ליד פאריז.

ב-17 לאוגוסט 1944 המשפחה הועברה לשטח הרייך הגרמני. ביום השלישי לנסיעה הצליחו פיליף ורוזה-מארי יחד עם עוד 30 אסירים נוספים לברוח מתוך הרכבת. שאר בני המשפחה הובאו למחנות ריכוז: האב ארמנד הובא למחנה בוכנאולד ושד שם את השואה, האם והאחות אנטואנט הובאו למחנה ברגן בלזן, וגיאורג-אנדרה יחד עם הסבתא הועברו לאושוויץ.

על מות אחיו נודע לפיליף כהן מגינטר שוארברג, שמצא את המשפחה בפאריס. קיים עוד מכתב, שמספר משהו על גיאורג-אנדרה. הוא נכתב על ידי האסיר הצרפתי לואי מיקארד (Louis Micard) שכתב ב-1946 לארמנד כהן:

"אדוני הנכבד, בתחילת ספטמבר 1944 הגיע לבירקנאו (Birkenau) משלוח מדאנסי, בו היה גם בנך גיאורג כהן. כמעט מייד הוא נשלח למחנה (מחנה עבודה). שם נמצאו גם חברים שלי. האם אני חייב לציין כלפיך, שכולנו קיבלנו אותו בטובות? כל אחד מאיתנו עשה ככל יכולתו, לעזור לו לשכוח היכן הוא נמצא, ולהסתיר ממנו כמה שאפשר את מה שקורה סביבו. בפרט ניסינו לעזור לו להסתדר עם העצב העמוק שלו על אבדן הקשר עם אימו, שיחד עם סבתו, דודתו, ואני חושב גם קרובי משפחה נוספים שלו נמצאו במחנה הנשים, שהיה ממש מולנו, בצד השני של פסי הרכבת. אחדים הצליחו להעביר לשם ידיעות. כך יכול היה גיאורג להחליף עם אימו במשך שבועות אחדים מכתבים. ואז, יום אחד, לא הגיעו יותר ידיעות ממחנה הנשים. גיאורג היה מיואש. ניסינו לנחם אותו כמה שיכולנו, אבל לצערי יכולנו לנחש מה פשר השתיקה מהצד השני. שבועות עברו. נעשתה סלקציה של ילדים. גיאורג, למרות שהיה בריא, נראה חלש מאוד, ולכן נבחר. חברים, רופא צרפתי שעבד בצריף החולים בו בוצעה הסלקציה, הצליח איכשהו להעביר אותנו. באו הימים הקשים. היה חורף. השלג, הרוח, הקור, כל כך הרבה אויבים. גיאורג היה בכל זאת במצב טוב. היו לו בגדים חמים, משהו בהחלט נדיר! נעליים הגנו על הרגליים שלו בפני הרטיבות. הוא עבד בקרון הגלגלים. עבודתו הייתה, אולי אתה מודע לזה, לדחוף עגלת גלגלים, עליה הועמסו פסולת אבל גם עצים להסקה. הקאפו היה גרמני צעקן, אבל לא חריף במיוחד, והוא לא היכה את האסירים שהגיעו בחודשי דצמבר וינואר. ההתקדמות המהירה של הצבא הרוסי הכריחו את הגרמנים ללפרק את המחנה ב-18 לינואר 1945. איבדתי את גיאורג הקטן מעיני. בחזרה בצרפת סיפר לי רופא שהיה בבירקנאו, בו פגשתי בפאריס, שגיאורג נפטר בגרמניה.

זה כל מה שאני יכול לספר לך על בנך. הוא היה ילד קטן מאוד ונחמד, שחברי ואני ראינו בו את אחינו הקטן. אבדנו, אם זה אכן היה גורלו, העציב כל אחד מאתנו מאוד."

משפחת כהן עם הילדים פיליף, אנטואנט, מארי-רוזה. הצילום הוא בערך משנת 1931, עוד לפני לידתו של גיאורג-אנדרה.

פיליף כהן בחנוכת רחוב על שם גיאורג-אנדרה בהמבורג-בורגודל ב-21.04.1992.